

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Třebíči rozhodl v hlavním líčení konaném dne 14. 10. 2024 v Třebíči senátě složeném z předsedy JUDr. Jaromíra Heraleckého a přísedících Bc. Soni Olivové a Mgr. Pavlíně Okřínové

takto:

obžalovaný

R.K., narozený XXXXX v XXXXX, OSVČ, trvale bytem XXXXX,
je vinen, že

dne 21. 5. 2022 v době kolem 11:20 hod. v prostoru křižovatky na silnici II. třídy číslo 351 mezi obcemi Třebíč, Dalešice, Stropešín a Valeč, v katastru obce Valeč na okrese Třebíč, jako řidič automobilu tovární značky Renault Trafic, registrační značky XXXXX jedoucí z vedlejší pozemní komunikace číslo III/35123 ve směru od obce Stropešín v úmyslu pokračovat v jízdě do obce Valeč po najetí na hlavní silnici při odbočování vlevo do obce Valeč porušil povinnost uloženou mu v § 4 písm. a) a § 21 odstavec 5 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, když se nechoval dostatečně ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob a nedal přednost protijedoucímu, po hlavní komunikaci od Třebíče vysokou rychlostí příjíždějícímu motocyklu tovární značky Honda CBR registrační značky XXXXX řidiče J.D., nar. XXXXX, kterému nedal přednost v jízdě, vjel do prostoru křižovatky a takto došlo k nárazu motocyklu do zadní části pravého boku automobilu, při kterém řidič motocyklu J.D. utrpěl (anonymizováno), kdy následkem utrpěných zranění na místě zemřel, a dále došlo ke zranění spolucestujícího na motocyklu Honda nezletilého J.D., narozeného v roce 2006, který utrpěl (anonymizováno) s nutností hospitalizace od 21. 5. 2022 do 31. 5. 2022 v Dětské nemocnici Brno a se závažným omezením v obvyklém způsobu života po dobu delší než šest týdnů a s předpokladem trvalých následků na zdraví,

Shodu s prvopisem potvrzuje Olga Machovcová.

tedy

- a) jinému z nedbalosti způsobil smrt, protože porušil důležitou povinnost uloženou mu podle zákona,
- b) jinému z nedbalosti způsobil těžkou újmu na zdraví, protože porušil důležitou povinnost uloženou mu podle zákona,

čímž spáchal

- a) přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odstavec 1, odstavec 2 trestního zákoníku,
- b) přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti dle § 147 odstavec 1, odstavec 2 trestního zákoníku.

a odsuzuje se

podle § 143 odstavec 2 trestního zákoníku za použití § 43 odstavec 1 trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody **v trvání 24 měsíců.**

Podle § 56 odstavec 2 písmeno a) trestního zákoníku se pro výkon trestu odnětí svobody **zařazuje do věznice s ostrahou.**

Podle § 73 odstavec 1, odstavec 4 trestního zákoníku se obžalovanému dále ukládá trest zákazu činnosti spočívající v řízení všech motorových vozidel **v trvání 5 roků.**

Podle § 228 odstavec 1 trestního řádu je obžalovaný **povinen zaplatit poškozené Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra ČR, IČ 47114304, se sídlem Vinohradská 2577/178, 130 00 Praha 3, na náhradě škody částku 118 154 Kč.**

Podle § 228 odstavec 1 trestního řádu je obžalovaný povinen zaplatit poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR, regionální pobočka Brno, pobočka pro Jihomoravský kraj a Kraj Vysočina, sídlem Benešova 696/10, 659 14 Brno-město, na náhradě **škody částku ve výši 5 732, 30 Kč.**

Podle § 229 odstavec 1 trestního řádu se poškození J.D., nar. XXXXX, a nezletilá K.D., nar. XXXXX, H.D., nar. XXXXX, všichni bytem XXXXX a L.D., nar. XXXXX, a J.D., nar. XXXXX, oba bytem XXXXX, **odkazují** se svými nároky na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

1. Obžalovaný je na základě obžaloby ze dne 28. 3. 2023 stíhán pro přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odstavce 1 trestního zákoníku a přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odstavce 1 trestního zákoníku. Na základě provedeného dokazování dospěl soud k závěru o vině obžalovaného tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.
2. Obžalovaný svou vinu zcela popíral, v přípravném řízení odmítl vypovídat. Poprvé před orgány činnými v trestním řízení vypovídal až v hlavním líčení. Zde uvedl svou verzi průjezdu křižovatkou, ve které došlo k předmětné dopravní nehodě. V daném místě dle své výpovědi přijel od obce Stropěšín na křižovatku s hlavní silnicí č. 351 kolmo do středu křižovatky, odbočil doprava a po cca deseti metrech dal blinkr a chystal se na odbočení vlevo do obce Valeč. (pozn. tento způsob

Shodu s prvopisem potvrzuje Olga Machovcová.

průjezdu daným místem není dle názoru soudu vzhledem ke znalosti místních poměrů zcela běžný, ostatně během prověrky na místě samém projížděla auta od obce Stropěšín do obce Valeč křižovatkou jedním manévrem, téměř rovně při pravém okraji silice č. III/35123, tak jak bylo uvedeno v obžalobě). Obžalovaný vypověděl, že před odbočením vlevo z hlavní silnice do obce Valeč viděl protijedoucí motocykl s poškozenými J.D. a J.D. mladším. Dle své výpovědi věděl, že jsou dostatečně daleko a začal odbočovat, jednalo se o plynulý manévr na první rychlostní stupeň, obžalovaný před odbočováním vlevo do obce Valeč nezastavoval. Když už byl téměř pryč z křižovatky, uslyšel ránu do zadní části svého vozidla, auto to otočilo doprava a šel se podívat, co se stalo. Za zadní částí vozu ležel jeden motorkář, o kousek dál na středových čarách ležel druhý motorkář a v křižovatce ležela motorka, ze které vytékal benzín. Resuscitoval poškozeného J.D.. Místo nehody obžalovaný zná. Motorku mohl vidět na vzdálenost asi 100 metrů, motorka svítila, viděl ji čelním oknem svého vozidla. Bylo jasno, slunečno, teplo.

3. Ve věci dále vypovídal svědek F.P., z jehož výpovědi soud zjistil, že pracuje jako policista, v ten den jel ve skupině více aut od Třebíče směrem na Dukovany a za obcí Třebenice ho předjížděla motorka s poškozenými D. On sám jel rychlostí 90 km/h, motorka ho předjížděla odhadovanou rychlostí asi 120 km/h, jednalo se dle jeho názoru o riskantní manévr. Nehodu samotnou neviděl, přijel na místo krátce po střetu. Pomáhal resuscitovat poškozeného J.D., bohužel mu bylo jasné, že poškozený zemřel.
4. Dále byli slyšeni svědci J.D. a L.D., rodiče zemřelého J.D., kteří v daný den jeli autem za motorkou poškozených do Znojma. Nehodu na vlastní oči neviděli, přijeli k nehodě snad za 40 sekund. Syn je předjel před obcí Třebenice. Místo nehody znal, jezdíval k rodičům často. Byl zkušeným motorkářem. Zdravotní stav J.D. nejmladšího je velice špatný, má zkrácenou nohu, opětovně nastoupil do nemocnice na operaci, chodí pouze o berlích, bude mít trvalé následky.
5. Z protokolu o nehodě v silničním provozu soud zjistil, že k dopravní nehodě došlo v sobotu dne 21.5.2022 v 11.15 hod. na silnici II. třídy č. 351 v km 78,406 – v katastru obce Valeč, mezi obcemi Třebíč a Dalešice. Policejním orgánem byly zadokumentovány stopy. U obžalovaného bylo užití alkoholu vyloučeno dechovou zkouškou. Dále byla pořízena fotodokumentace a plánec nehody, ze kterých soud zjistil zejména rozsah poškození jednotlivých vozidel a situaci v místě samém.
6. V rámci přípravného řízení zpracoval znalecký posudek ze dne 26.9.2022 soudní znalec z oboru doprava, odvětví doprava silniční a specializace technické posudky o příčinách silničních nehod Ing. Josef Diviš, který dále zpracoval dodatek k tomuto posudku dne 6.12.2022.
7. V návaznosti na skutečnost, že obžalovaný v přípravném řízení nevypovídal a způsob průjezdu křižovatkou, který uvedl v rámci hlavního líčení byl odlišný od toho, se kterým uvažoval znalec Ing. Josef Diviš, byla provedena dne 26.10.2023 prověrka na místě samém. V té obžalovaný prezentoval konkrétně, jakým způsobem projížděl místem dopravní nehody, demonstroval, v jakém místě se nacházelo jeho vozidlo v okamžiku, kdy z hlavní silnice začal odbočovat vlevo na místní komunikaci do obce Valeč, byly zadokumentovány výhledové poměry a za pomoci figuranta na motocyklu bylo demonstrováno, kde obžalovaný viděl protijedoucí motocykl poškozených. O prověrce na místě byl pořízen protokol, videozáznamy, fotodokumentace, bylo provedeno zaměření jednotlivých vzdáleností a pořízeny plánky a náčrtky. Z této prověrky vyplynulo, že průjezd daným místem způsobem prezentovaným obžalovaným je takto technicky možný.
8. V návaznosti na provedenou prověrku na místě samém pak soudní znalec Ing. Josef Diviš zpracoval dne 5.2.2024 aktualizaci závěrů znaleckého posudku č. 416-11/22 a jeho doplňku č. 422-17/22. Obžalovaný předložil v návaznosti na upozornění obžalovaného soudem v hlavním líčení dne 18.3.2024 podle § 225 odst. 2 tr. řádu, že by žalovaný skutek mohl být posuzován podle přísnějšího ustanovení trestního zákoníku než je uvedeno v obžalobě, tedy jako přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odstavec 1, odstavec 2 trestního zákoníku a přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odstavec 1, odstavec 2 trestního zákoníku soudu jako důkaz

Shodu s prvopisem potvrzuje Olga Machovcová.

znalecký posudek ze dne 25.7.2024 a doplněk tohoto znaleckého posudku ze dne 15.8.2024 zpracovaný soudním znalcem z oboru doprava, odvětví doprava silniční a specializace technické posudky o příčinách silničních nehod Ing. Vladimírem Tylšarem.

9. Soud v rámci prováděného dokazování provedl důkaz těmito posudky, kdy v rámci hlavního líčení byli vyslechnuti oba znalci.
10. Soudní znalec Josef Diviš ve svém posudku a jeho doplněních uvedl, že střetová rychlost motocyklu byla v intervalu 86-95 km/h, v místě počátku zanechané brzdě stopy motocyklu byla jeho rychlost 97-105 km/h a rychlost motocyklu v čase reakce na zahájení odbočovacího manévru vozidla Renault obžalovaného byla 101-116 km/h ve vzdálenosti 25 až 54 metrů od místa střetu. V úseku 431 až 305 metrů před místem střetu, kolem benzínové čerpací stanice Gulf, projel motocykl s poškozenými rychlostí 166 km/h. Obžalovaný svým vozidlem Renault projížděl křižovatkou způsobem, který prezentoval u hlavního líčení a prověrky na místě samém, a který je technicky přijatelný. Za této situace mu průjezd křižovatkou trval 7,8 sekundy, průměrnou rychlostí 10,6 km/h. Znalec Diviš se zabýval i možnostmi odvrácení střetu, kdy za situace, kdy by motocykl poškozených jel rychlostí 90 km/h a reagoval na vozidlo obžalovaného v dolní polovině technicky přijatelné tolerance reakční doby, pak by střetu zabránil. Při pozdější reakci řidiče motocyklu by ke střetu obou vozidel došlo. Obžalovaný měl možnost zabránit střetu, pokud by překontroloval postavení motocyklu ještě jednou, bezprostředně před najetím do protisměrného jízdního pruhu.
11. Obhajoba, jak výše nastíněno, předložila soudu znalecký posudek Ing. Vladimíra Tylšara, který je v zásadě ve shodě se znaleckým posudkem Ing. J.D., znalec Tylšar spočetl střetovou rychlost v intervalu 90 – 96 km/h, v okamžiku počátku nouzového brždění motocyklu byla jeho rychlost 105-107 km/h a na počátku zahájení reakci řidiče motocyklu v relaci 111 až 116 km/h. Rychlost vozidla Renault v průběhu nehodového děje byla proměnlivá, od rozjezdu do křižovatky při nízké rychlosti do 10 km/h a další trajektorii pohybu po okamžik střetu, kdy činila 28 km/h. Rovněž znalec Tylšar označil průběh nehodového děje popsany obžalovaným jako technicky přijatelný, motocykl však byl v okamžiku vlastního odbočování, tj. zahájení přejíždění středové dělicí čáry mnohem blíže, než uvádí obžalovaný (opět ve shodě se znalcem Divišem). Rychlost průjezdu motocyklu okolo čerpací stanice spočetl znalec Tylšar na 140-158 km/h. Z technického pohledu znalce Tylšara je technickou příčinou dopravní nehody to, že obžalovaný zkrížil svojí jízdou jízdní koridor řidiče motocyklu, tím motocyklu vytvořil překážku, na kterou poškozený motocyklista reagoval nouzovým bržděním. Řidič motocyklu by v případě, že by se místem pohyboval povolenou rychlostí 90 km/h, mohl střetu zabránit snížením rychlosti motocyklu za předpokladu reakční doby 0,8 s a nižší. V rámci hlavního líčení dále doplnil, že to minutí by bylo velice těsné a nelze ho považovat za bezpečné. Obžalovaný mohl střet odvrátit včasným přerušením prováděného následného odbočování, neboť v té době musel již zřetelně rozeznávat protijedoucí motocykl. Při zjištěných rychlostech řidič motocyklu střetu zabránit nemohl. Dle posudku znalce Tylšara nemohl obžalovaný rychlost protijedoucího motocyklu reálně odhadnout.
12. Ze znaleckého posudku o prohlídce a pitvě mrtvoly soudních znalců z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství MUDr. Evy Daňkové a MUDr. Karla Schnellera ze dne 31.5.2022 soud zjistil, že bezprostřední příčinou smrti J.D. bylo polytrauma, tedy (anonymizováno). K úmrtí J.D. došlo z příčin násilných v přímé příčinné souvislosti s předmětnou dopravní nehodou ze dne 21.5.2022. Poškozený nebyl pod vlivem alkoholu, jak vyplývá rovněž ze znaleckého posudku o provedení toxikologického vyšetření, který zpracovala znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie Mgr. Andrea Brzobohatá, Ph. D. dne 8.7.2022.
13. Z odborného vyjádření MUDr. L.H., lékaře zXXXXXX na č.l. 149 spisu, utrpěl J.D. mladší při předmětné dopravní nehodě (anonymizováno) s nutností hospitalizace od 21. 5. 2022 do 31. 5. 2022. Dle odborného vyjádření může zranění zanechat trvalé následky, kdy v souvislosti s výpovědí svědkyně L.D., babičky poškozeného D. mladšího, je tento stav aktuálně nepochybný, a to i

v kontextu s lékařskou zprávou ze dne 26.8.2022 MUDr. M.S., praktické lékařky pro děti a dorost a zprávou psycholožky PhDr. Š.H. ze dne 25.9.2023.

14. Poté, co soud provedené důkazy zhodnotil jednotlivě a v jejich vzájemných souvislostech, dospěl k závěru, že se obžalovaný dopustil jednání popsaného ve výrokové části tohoto rozsudku, kterým naplnil skutkovou podstatu přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odstavce 1, odstavce 2 trestního zákoníku a přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odstavce 1, odstavce 2 trestního zákoníku. Po provedeném dokazování došlo k částečné úpravě skutkové věty při zachování totožnosti skutku, a to s ohledem na způsob, kterým projel obžalovaný daným místem nehody, jak vyplynulo především z jeho výpovědi, tato jeho verze je technicky přijatelná a soud nemá důvod tuto verzi obžalovaného i s ohledem na ostatní provedené důkazy zpochybňovat. Soud rovněž upozornil obžalovaného v rámci hlavního líčení dne 18.3.2024 na možnost přísnějšího právního posouzení skutku, jak je shora uvedeno.
15. K uvedenému závěru o vině obžalovaného soud dospěl primárně z výpovědi samotného obžalovaného zejména v kontextu se zpracovanými znaleckými posudky. Je zcela prokázáno, že technickou příčinou dopravní nehody bylo zkřížení jízdní dráhy motocyklu poškozených vozidlem Renault obžalovaného při odbočování vlevo z hlavní silnice na místní komunikaci v obci Valeč. Obžalovaný vypověděl a znaleckým zkoumáním bylo potvrzeno, že protijedoucí motocykl viděl proti sobě čelním oknem, a přesto zahájil odbočovací manévř vlevo, aniž by se přesvědčil, že daný manévř je možno bezpečně provést. Tento postup obžalovaného jako zkušeného řidiče je pro soud zcela nepochopitelný. Jak správně uváděl znalec Diviš a je z obecné logiky zřejmé, že odhadnout rychlost (i protijedoucího) vozidla lze pouze pozorováním tohoto vozidla v čase, kdy je možné teprve porovnáním poloh pohybujícího se předmětu v několika okamžicích relevantně odhadnout rychlost jeho pohybu. Pokud je tvrzeno ze strany obhajoby, že nebylo možné rychlost protijedoucího motocyklu odhadnout, jedná se o zcela zavádějící tvrzení. Pokud by se po zařazení na hlavní silnici před odbočením vlevo podíval obžalovaný proti sobě na příjíždějící motocykl a po chvíli se podíval znovu, viděl by motocykl v různém postavení blíže k sobě a byl by schopen odhadnout jeho rychlost a bezpečně odbočit. Za situace, že by obžalovaný nebyl schopen spolehlivě odhadnout rychlost protijedoucího motocyklu, neměl vůbec zahajovat odbočovací manévř vlevo a křížit mu dráhu, neboť při odbočování vlevo je povinen dát protijedoucímu vozidlu přednost. Otázka viny obžalovaného je tak spatřována na straně obžalovaného právě v tom, že porušil povinnosti uložené mu § 4 písm. a) a § 21 odstavec 5 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, když se nechoval dostatečně ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob a nedal přednost při odbočování vlevo protijedoucímu vozidlu, v tomto případě ještě zranitelnějšímu motocyklu, resp. cestujícím na tomto motocyklu.
16. Soud se podrobně zabýval všemi okolnostmi zavinění dopravní nehody a je třeba uvést, že zemřelý J.D. vezoucí svého syna na motocyklu projel několik stovek metrů před místem střetu vysokou, nesmyslnou a nebezpečnou rychlostí okolo čerpací stanice, nicméně poté, vědom si patrně blížící se křížovatky průběžně zpomaloval, kdy v momentě, ve kterém započal reagovat na vlevo odbočujícího obžalovaného jel rychlostí nejvýše 116 km/h, což je sice rychlost vyšší než nejvyšší povolená rychlost 90 km/h v daném úseku, nicméně se nejedná o rychlost, která by vylučovala možnost obžalovaného dát protijedoucímu motocyklu přednost, zvláště, když motocykl je možné z daného místa rozeznat na vzdálenost více než sta metrů, jak uvedl sám obžalovaný v rámci prověrky na místě, kdy označil místo, kde dle jeho názoru se nacházel motocykl poškozených v době, kdy zahájil odbočovací manévř vlevo. Ostatně výhledové poměry byly v rámci znaleckých posudků rovněž dobře zaznamenány. Jak vyplynulo ze znaleckých posudků, v době zahájení odbočovacího manévru byl motocykl však mnohem blíže než obžalovaným uváděných sto metrů. Dle soudu je tak dáno, že i zjištěná vyšší, než povolená rychlost motocyklu neznemožnila ani výrazně neztížila obžalovanému možnost dát tomuto motocyklu přednost, zvláště, když tento

motocykl obžalovaný viděl přímo proti sobě čelním oknem. Obžalovanému stačilo ještě jednou se podívat na motocykl, odhadnout správně jeho rychlost, případně vyčkat až motocykl projede, tedy dát mu přednost v jízdě, a až poté odbočovat. Obecně v provozu je běžné, že je třeba motocyklům věnovat zvláštní pozornost i s ohledem na jejich možnou rychlost i zranitelnost osob na nich jedoucích. Zkřížení dráhy protijedoucím motocyklu, který řidič vidí, a to bez přesvědčení se o jeho skutečné rychlosti, je vysloveně nebezpečné.

17. Vzhledem k překročení rychlosti motorkářem je však třeba uvažovat o jisté míře spoluzavinění poškozeného zemřelého D. na vzniku dopravní nehody, kterou stanovil soud v míře 30 %. Toto procentuální vyjádření míry spoluzavinění pak víceméně odpovídá i procentuální míře překročení nejvyšší povolené rychlosti poškozeným. Spoluzavinění jeho syna, tehdy nezl. J.D., soud neshledal. Nebezpečně rychlá jízda, která předcházela nehodovému ději, byť na relativně přehledném úseku u čerpací stanice, a to s vlastním nezletilým synem na sedadle spolujezdce, je pro soud rovněž zcela nepochopitelná. Samotnou rychlost poškozeného je však vzhledem k trestněprávní odpovědnosti obžalovaného za žalovaný skutek třeba zkoumat až od chvíle, kdy motocykl mohl a měl vnímat sám obžalovaný, tedy od samotného počátku nehodového děje. Jak výše uvedeno, obžalovaný však motocykl poškozeného zcela viděl ještě před zahájením odbočování vlevo.
18. Je třeba však také uvést, že vzhledem k blízkosti motocyklu v okamžiku zahájení odbočovacího manévru obžalovaným, by ani jízda motocyklu povolenou rychlostí 90 km/h nevedla k bezpečnému se minutí obou vozidel, tato by se sice za předpokladu rychlé reakce motocyklisty a jeho brždění minula, ovšem toto minutí by bylo velmi těsné a nelze jej považovat za bezpečné.
19. Porušení § 4 písm. a) a zejména § 21 odstavec 5 zákona o provozu na pozemních komunikacích je dle názoru soudu třeba ve smyslu trestněprávním hodnotit jako porušení důležité povinnosti uložené řidiči podle zákona. Právě nedání přednosti protijedoucím vozidlům při odbočování vlevo má často fatální následky. Po provedeném dokazování rovněž nemůže být sporu o smrti J.D., jakožto řidiče motocyklu v souvislosti s předmětnou dopravní nehodou, rovněž není jakýchkoliv pochybností o těžké újmě na zdraví tehdy nezletilého spolujezdce J.D. mladšího v souvislosti s touto nehodou. Soud tedy dospěl k závěru, že se obžalovaný dopustil jednání popsaného ve výrokové části tohoto rozsudku, kterým naplnil skutkovou podstatu přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odstavce 1 a 2 tr. zákoníku a přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odstavce 2 tr. zákoníku. Z hlediska subjektivní stránky je u obviněného nutno konstatovat zavinění ve formě vědomé nedbalosti dle § 16 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku.
20. Podle § 39 odst. 1 tr. zákoníku při stanovení druhu trestu a jeho výměry soud přihlédne k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům pachatele a k jeho dosavadnímu způsobu života a k možnosti jeho nápravy; dále přihlédne k chování pachatele po činu, zejména k jeho snaze nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky činu, a pokud byl označen jako spolupracující obviněný, též k tomu, jak významným způsobem přispěl k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny. Přihlédne také k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí život pachatele.
21. K osobě obžalovaného bylo zjištěno, že je svobodný, bezdětný, dosahuje měsíčních příjmů 25.000 Kč. Obžalovaný je české národnosti, občan České republiky. Obžalovaný doposud nebyl soudně trestán, v rejstříku přestupků nemá záznam. V evidenční kartě řidiče má celkem dva záznamy staršího data.
22. Obžalovanému polehčuje že trestný čin spáchal poprvé. Obžalovanému přitěžuje, že způsobil trestný čin rovněž vůči dítěti a skutečnost, že spáchal více trestných činů.

23. Povaha a závažnost spáchaného trestného činu je zde určována především následkem, který obžalovaný svým jednáním způsobil. Obžalovaný způsobil svým nezodpovědným jednáním zbytečnou smrt J.D. a tehdy nezletilého J.D. mladšího rovněž přímo ohrozil na životě, kdy jen shodou okolností došlo k fatálnímu následku pouze u jednoho z účastníků dopravní nehody. J.D. mladší má vážné zdravotní potíže a jeho život bude velice obtížný, neboť už v tak mladém věku je výrazně zdravotně limitován. V průběhu celého trestního řízení je patrna na straně obžalovaného absence sebereflexe. Obžalovaný necítí za trestný čin zodpovědnost a vinu svaluje na řidiče motocyklu. Pokud bylo ze strany obhajoby argumentováno délkou trestního řízení, soud zastává názor, že tato byla způsobena primárně samotným obžalovaným. Obžalovaný nevypovídal v přípravném řízení, neuvedl svou verzi průjezdu daným úsekem a soudní znalec Diviš zpracovávající posudek z oboru doprava, tím nemohl relevantně v prvotní verzi posudku posoudit nehodový děj. Obžalovaný i obhájce si po seznámení se s původním posudkem museli být tohoto vědomi, přesto se obžalovaný rozhodl vypovídat až v hlavním líčení. Následkem bylo, že musela být provedena prověrka na místě samém, znalec Diviš musel přehodnocovat a přepracovávat závěry znaleckého posudku, který mohl být komplexně zpracován již v přípravném řízení. Další podstatné prodloužení trestního řízení bylo způsobeno čekáním na znalecký posudek zadaný obhajobou. Soud plně respektuje právo obžalovaného nevypovídat a hájit se všemi dostupnými zákonnými prostředky, toto však nemůže být následným argumentem obhajoby o delším trvání trestního řízení.
24. Za této situace soud ukládal obžalovanému úhrnný trest odnětí svobody, neboť obžalovaný spáchal více trestných činů, podle ustanovení § 143 odst. 2 trestního zákoníku, jakožto trestného činu nejprísněji trestného, kdy obžalovaný byl ohrožen sazbou 1 roku až 6 let. Polovina zákonné trestní sazby je 3 a půl roku odnětí svobody. Soud zastává názor, že s ohledem na okolnosti případu a možnosti nápravy obžalovaného, je třeba na tohoto působit trestem odnětí svobody spojeným s jeho přímým výkonem. Vzhledem k okolnostem spáchaného trestného činu, způsobenému následku a absenci sebereflexe obžalovaného by z hlediska naplnění účelu trestního řízení bylo uložení podmíněného trestu odnětí svobody zjevně nedostatečné. Výměru trestu soud stanovil v dolní polovině zákonné trestní sazby, a to i s přihlédnutím k míře spoluzavinění poškozeného zemřelého J.D.. Trest odnětí svobody o výměře 24 měsíců dle názoru soudu odpovídá všem zákonným kritériím pro ukládání trestu a není pro obžalovaného příliš přísný.
25. Soud zařadil obžalovaného pro výkon trestu do věznice s ostrahou, neboť nebyly splněny podmínky pro zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou.
26. Dané jednání obžalovaného se v žádném případě nemůže obejít bez udělení trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení všech motorových vozidel. Podle § 73 odst. 1 trestního zákoníku je možné trest zákazu činnosti uložit na jeden rok až deset let, dopustil-li se pachatel trestného činu v souvislosti s touto činností. Polovina zákonné trestní sazby je pět a půl roku. Stejně jako v případě trestu odnětí svobody ukládanému obžalovanému soud přihlédl k výše uvedeným kritériím a zastává názor, že je možné trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel obžalovanému uložit ještě v dolní polovině zákonné trestní sazby. Soud jako dostatečnou dobu trvání tohoto trestu zvolil výměru pěti roků, a to i s přihlédnutím k dosavadnímu relativně bezproblémovému působení obžalovaného v provozu. Způsobený následek má původ v nezodpovědném a nebezpečném jednání obžalovaného. Zároveň však není dle názoru soudu bezpodmínečně nutné ukládat delší trest zákazu činnosti, a to i s ohledem na osobní a majetkové poměry obžalovaného. Takto uložený trest zákazu činnosti dle názoru soudu odpovídá všem zákonným kritériím pro trestání a soud jej považuje stále za výchovný.
27. Co se týče uplatněných nároků na náhradu škody, Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR svůj nárok bezezbytku prokázala vyúčtováním nákladů vynaložených v souvislosti s poskytováním zdravotní péče poškozenému J.D. mladšímu, kdy soud neměl důvod nepřiznat její řádně a včas

uplatněný nárok vůči obžalovanému, vzniklá škoda je v příčinné souvislosti s nedbalostním jednáním obžalovaného, poškozený J.D. mladší se na způsobené škodě vlastním jednáním nikterak nepodílel. Soud proto přiznal pojišťovně proti obžalovanému nárok na náhradu ve výši 118.154 Kč, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

28. Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR se připojila k trestnímu řízení s nárokem na náhradu škody ve vztahu k zemřelému J.D. staršímu, a tento řádně prokázala předloženým vyúčtováním. Při zohlednění míry spoluzavinění poškozeného ve výši 30 % soud přiznal poškozené pojišťovně proti obžalovanému na náhradě škody částku 5.732,30 Kč.
29. Konečným výrokem podle § 229 odstavec 1 trestního řádu byli poškození J.D. mladší, jeho sestra a dcera zemřelého nezletilá K.D., pozůstalá manželka H.D. a jeho rodiče L.D. a J.D. odkázáni se svými nároky na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních. Tito se řádně a včas připojili k tomuto trestnímu řízení na náhradu nemajetkové újmy, kdy požadovali H.D., K.D., L.D. a J.D. (otec zemřelého) částku 240.000 Kč. Poškozený J.D. mladší částku 255.000 Kč a H.D. navíc pohřebné částku 3.480 Kč. Jedná se o neuhrazený odečet „spoluviny“ ze strany pojišťovny. Dále bylo na náhradě bolestného navrhováno přiznat J.D. mladšímu částku 44.650,04 Kč (pojišťovnou neuznaná část nároku) a náklady na odborné vyjádření ve výši 500 Kč a bolestné za operaci ze dne 14.8.2023 ve výši 84.741,30 Kč a náklady na odborné vyjádření ve výši 500 Kč.
30. Bylo prokázáno, že Kooperativa pojišťovna a.s., vypočetla pro H.D., K.D. a rodiče zemřelého L. a J.D. částku náhrady 800.000 Kč, pro poškozeného J.D. mladšího částku 850.000 Kč, od kterých odečetla pro plnění spoluvinu poškozeného zemřelého řidiče motocyklu J.D. ve výši 30 %. Dle ustálené judikatury Nejvyššího soudu, se za základní částku náhrady lze považovat v případě nejbližších osob (manžel, rodiče, děti) dvacetinásobek průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za rok předcházející smrti poškozeného (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24. 4. 2019, sp. zn. 25 Cdo 3463/2018). Při průměrné hrubé mzdě pro rok 2021 ve výši 37.839 Kč (20x 37.839 = 756.780 Kč) se jedná v případě základní náhrady přiznané pojišťovnou dle názoru soudu o dobré plnění, které překračuje daný judikaturní rámec. Za této situace, kdy soud shledal spoluzavinění poškozeného zemřelého J.D. rovněž ve výši 30 % není možno na základě provedeného dokazování v tomto řízení uvažovat o přiznání náhrady vyšší, a to platí i ve vztahu k nároku na část pohřebného pro H.D. Co se týče uplatněného nároku J.D. mladšího na náhradu bolestného, toto bylo dle sdělení zmocněnce v částce 84.741 Kč proplaceno včetně nákladů na odborné vyjádření. Neuhrazená uplatněná část bolestného v částce 44.650,04 Kč byla Kooperativa pojišťovnou a.s. zamítnuta, neboť nebyly uznány některé z částí nároků bolestného. Pro to, aby mohlo být posouzeno, že i na tyto položky bolestného má poškozený nárok, by bylo třeba provádět další dokazování, které přesahuje podstatně rámec a potřeby hlavního líčení. Z těchto důvodů byli poškození D. odkázáni se svými nároky na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možné podat odvolání do osmi dnů od doručení jeho písemného vyhotovení k Okresnímu soudu v Třebíči. O odvolání bude rozhodovat Krajský soud v Brně. Odvolání může podat státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo týká, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého výroku, může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícímu rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

Odvolání musí být ve výše uvedené lhůtě (nebo v další lhůtě stanovené samosoudcem) odůvodněno tak, aby bylo patrné, ve kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen uvést, zda odvolání podává, byť zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Třebíč 14. října 2024

JUDr. Jaromír Heralecký v. r.
předseda senátu